

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 42.

TIISTAINA, LOKAK. 17 P. — TUESDAY, OCT. 17, 1916.

1916 — Kuudes vuosik.

Naiset, joko olette varustautuneet käyttämään äänioikeutenne?

Nelivuotisvaalit Yhdysvalloissa lähestyvät. Neljäksi vuodeksi on tämän maan äänikelpoisten kansalaisten pian määrättävä tämän maan kohtalo, tai lähemmin sanoen tämän maan työväen kohtalo, sillä työväestöä se joka tapauksessa enemmän koskee, kulkivatpa asiat sitten parempaan tai pahempaan päin.

Tänä vuonna on neljä puoluetta, joista äänestäjien tulee valita se puolue, jonka pitäisi maamme kohtalon ohjaksia pitämän ensi neljän vuoden ajaksi. Kaksi valtapuoluetta republikaani- ja demokraattipuolueet, jotka ovat niin kauan pääosia näyttelleet valtiollisella näyttämöllämme, ovat taaskin kumpikin asettaneet ehdokkaansa, vaikkakin niiden ohjelma sisällöltään on aivan samanlainen, eroten ainoastaan sanamuodossa — toinen sanoen lyhyempään jonkun asian, jonka toinen sanoo hieman useammalla sanalla, siinä kaikki. Näiden puolueiden ehdokkaat myöskin ovat miehet aivan samaa maata, eroten vain siinä, että ovat eri miehet ja näöltään hieman erilaiset. Kumpikin heistä on hallitsevan luokan ystävä; heillä kummallakin on sekä sukulaista että omaisuusteitä miljooneeriluokan kanssa ja kumpikin heistä on tälle luokalle uskollinen.

Kolmas porvarillinen puolue, joka on kauan myöskin ollut näytämöllä ja vuosi vuoden jälkeen kansallisen puolueena kutistunut pienemmäksi ja pienemmäksi, on kieltolaki puolue. Tämä puolue ei juuri merkitse paljoa yleisvaltiollisissa asioissa. Se on vaan reformipuolue ja voimme sille antaa vain sen verran tunnustusta, että se harjoittaa agitatorin työtä raittiuden puolesta, mutta siinäpä onkin kaikki sen puolueen ansio ja merkitys.

Ja sitten on meidän oma puolueemme, työväenluokan puolue, sosialistipuolue, puolue, joka ei pane ehdokkaitaan kilpajuoksuun toisten puolueitten ehdokkaitten kanssa persoonallisessa paremmuudessa, vaan joka asettaa periaatteet äänestäjien eteen terveellä järjellä harkittavaksi ja joko hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi ja sen puolueen ehdokkaat ovat vain näitä periaatteita edustamassa ja äänestäjille esittämässä.

Meidän puolueemme presiden-

tin ehdokas Allan L. Benson puhui Portlandissa, Ore., 10 p. t.k. Kolmetuhatta henkeä, miehiä ja naisia, oli saapunut kuulemaan ja tarkkaavaisina he kuuntelivat.

Benson aloitti puheensa, sanoen että joka neljän vuoden kuluttua käyvät tämän maan poliittiset puolueet oikeutta keskenään, kukin puolue kaivellen esiin toistensa pahoja puolia ja tuoden niiden johdosta syytöksiä esiin.

Sosialistipuolueella hän sanoi olevan hyvin raskauttavia syytöksiä valtapuolueita vastaan ja yksi niistä, ja hyvin painava syytös on presidentti Wilsonin hallintokaudella hyväksytty laki, joka antaa presidentille vallan värvätä miehiä armeijaan, jos ei vapaaehtoisia sotilaita ilmaannu niin paljon kuin tarvitaan. Ja että tuo laki hyväksyttiin kongressissa ja presidentti sen allekirjoitti ilman tämän maan kansan tietoa ja lupaa, sillä sanamuoto tuossa laissa muutettiin sellaiseksi, että se tekee sotapalveluksen pakolliseksi, vasta viime tingassa, joten kansalla ei ollut siihen tilaisuutta tutustua.

Mutta eipä presidentti Wilson ole kertaakaan kehaissut että hän on senlaisen lain allekirjoittanut ja kehottanut sentähden kansaa lähtä äänestämään. Ei myöskään ole republikaanipuolueen ehdokas Hughes tästä laista sanallakaan maininnut, tehdessään syytöksiä Wilsonia ja demokraattipuoluetta vastaan. Ei sanaakaan siitä, vaan sen sijaan kymmeniä pikkuseikkoja on Hughes kaivellut esiin, joilla ei ole mitään merkitystä yleisiin valtiollisiin asioihin nähden. Kummankin puolueen ehdokkaat haluavat pitää tämän lain visusti salassa äänestäjiltä, juuri niiltä, joita tämä laki lähimminkin koskee ja joilla olisi ensimmäinen oikeus saada nämä asiat tietää ja saada tietää myöskin syy, minkätähden sellaisia lakeja säädetään.

Benson kysyi, joko kuulijakunnassa on miehiä, jotka ovat halukkaita värväytymään pakolliseen sotapalvelukseen ja ainoastaan yksi mies ilmaisi halunsa siihen. Sitten kysyi puhuja naisilta, kuinka moni heistä suostuisi lähettämään isänsä, lastensa isän, tai veljensä sotaan ja ei yhtään ainoata naista löytynyt, joka olisi siihen suostunut. Sitten, tämän 3,000-lukuisen ku-

lijakunnan suostumuksella, lähetti hän kokouksen nimessä sähkösanoman presidentti Wilsonille, jossa vaaditaan, että presidentti antaa julkisen selityksen siihen, miksi hän allekirjoitti sellaisen lain, ja miksi hän sen teki vastoin tämän maan ja kansan tahtoa ja tietämättä.

Puhuja huomautti myöskin siitä, kuinka tässä maassa on oltu kärkeäitä arvostelemaan Saksan militarismia ja Euroopan maitten militarismia yleensä, huomaamatta ollenkaan sitä, että militaristiset varustelut tässä maassa vievät voiton kaikilta Euroopan mailta. Vuonna 1913, eli silloin kun nyt sodassa olevat Euroopan valtiot varustautuivat sotaan, kulutti Suur-Britannia sotavarusteluihin \$461,830,549; Saksa \$295,181,125; Venäjä \$435,308,657; Ranska \$281,596,205; Itävalta-Unkari \$124,300,000; Italia \$132,478,147 ja Japani \$97,105,152. Näistä kaikista vie Yhdysvallat voiton, 662,475,12 dollarin myönnetyksellä sotavarustuksiin.

Vielä Benson selosti, miten militarismi menee jättiläisaskelin eteenpäin tässä maassa, josta esimerkkinä on New Yorkin valtion "viisi veristä" lakipykälää. Näistä yksi määrää sotilasopetuksen antamisen kansakouluissa, pojille. Benson sanoi vastustavansa tätä lakia, ei ainoastaan Yhdysvaltain kansalaisena ja New Yorkin valtion kansalaisena, mutta myöskin sentähden, että hän on isä kolmelle pojalle, jotka New Yorkin valtion lain mukaan ovat pakotetut alistumaan sotilasopetukseen vastoin heidän vanhempiensa tahtoa. Hän sanoi lakkaamatta varottavansa tämän maan kansaa siitä, ettei vaan militarismi pääsisi tunkeutumaan toisiin valtioihin, jonka se varmaan tekee, jollei sen eteenpäin kulkua ehkäistä. Ja työväestö voi sen ehkäistä vaan yhdellä keinolla ja se on, yhtymällä sosialistipuolueen riveihin.

Benson luki otteita eräästä Wall-kadun lentolehdestä, missä annetaan tietoja, ei työväestölle ja Yhdysvaltain kansalle, vaan miljooneeripohjoille tässä maassa ja joka ei ole tarkotettu tulemaan kenenkään muitten tietoon, ja joka kumoamattomasti todisti sen seikan, että kumpikin, sekä demokraatti- että republikaanipuolue ovat vain välineitä riistäjä-

luokan käsissä työväenluokan orjuudessa pitämiseksi. Lentolehdessä sanottiin, että heillä — Wall-kadun pohatoilla — ei ole mitään syytä olla huolissaan tulevien presidentin vaalien suhteen, sillä kumpikin puolue — demokraatti- ja republikaanipuolue — ovat vaalirunnauksen hyvin järjestäneet. Siis kumpikin puolue on hyvä heille! Ja vaalirunnaus on niin hyvin järjestetty" että varmaan jompikumpi niistä valtaan pääsee.

"Joka neljäs vuosi muutama viikko ennen vaaleja saavat työläiset aina kaikenlaisia "ystäviä", joista he eivät voi muulloin uneksiakaan," sanoi puhuja. "Nämä "ystävät" tulevat ja kertovat teille, kuinka he teitä rakastavat, sillä ennen vaaleja he tarvitsevat työläisten kannatuksen ja vaalipäivänä heidän äänensä. Mutta vaalien jälkeen he aina katoavat, eikä heistä kuulla ennenkuin taas seuraavissa vaaleissa. Presidentti Wilson ja Hughes ovat nyt työväen "ystäviä".

Mokomia ystäviä — lähentelevät kuin kettu kananpoikaa näläistäkseen sen! "Ja täällä lännellä on näin vaalien edellä naisillakin "ystäviä", joita heillä ei koskaan ennen ole ollut. Hughes sanoo olevansa naisten ystävä, samoin Wilson. Mutta mitä tekevät nämä naisten ystävät silloin, kun idän valtion naiset vaativat äänioikeutta. Hughes ollessaan New Yorkin kuvernöörinä, lähetti jokaisen äänioikeusnaisten lähetystön, joka hänen luoksensa tuli, tyhjin toimin takaisin. Kun New Jersey valtiossa äänestettiin naisten äänioikeus-kysymyksestä, lähettivät naiset komitean toisensa jälkeen rukoilemaan presidentti Wilsonia, että hän kävisi edes äänestämässä, ennenkuin hän suvaitsi saapua äänioikeutensa käyttämään."

Ja Benson kertoi, kuinka hän näki miten hänen oman vaimonsa päälle sylettiin New Yorkin vaaleissa, kun naiset olivat katsoomassa perään, että äänestyspaikalla harjoitettaisiin suoraa peiliä. Hän itse oli vaimonsa mukana pitämässä vahtia vaalipaikalla.

Puhuessaan siitä minkätähden tämän maan kapitalistit haluavat rakentaa voimakkaan sotilasmahdin tähän maahan, hän antoi vertauskuvan siitä, mikä on